

Szakmai beszámoló

Kászai dásztyisză - Közösségi Ház és Tanoda - Gilvánfa

2009 szeptember-december

A Számá Dă Noj – Vigyázz Reánk Egyesületet a Szent Márton Caritas Alapítvánnyal közösen 2008 őszén pályázati forrásból „Nyitott Ház” néven közösségi házat hozott létre Gilvánfán, az itt élő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatására. Fő tevékenységi területe a gyermekek iskolai előmenetelének, továbbtanulásának támogatása, speciális nevelési, egészségügyi, szabadidős programok, szociális szolgáltatások biztosítása a helyben élők számára. Működési költségeit, programfejlesztését pályázati támogatásokból biztosítja. Jelen pályázati támogatást is ezen költségek fedezetére használtuk fel.

A „Nyitott ház” teszi lehetővé – évtizedek óta először - segítő szakemberek folyamatos jelenlétét a településen, a pályázati támogatás egy részét a humán erőforrás biztosítására fordítottuk. A központban szociális munkás mellett, helyi szociális segítő munkálkodik, a szakmai vezetést is képzett szakember látja el. Így a Nyitott Ház sokrétű szolgáltatást tud nyújtani az oda ellátogatóknak. A közösségi ház és Tanoda heti 5 napos, folyamatos nyitvatartással működik.

Hiánypótló feladatot láttak el munkatársaink a munkaerő közvetítéssel. A közösségi ház hirdetőtábláján rendszeresen kifüggesztjük az álláslehetőségeket, s próbáljuk a hozzánk fordulókat segíteni abban, hogy el tudjanak helyezkedni. Bővítettük a környékbeli potenciális foglalkoztatók adatbázisát. Továbbra is folyamatosan tapasztaljuk a gilvánfai munkavállalókkal szembeni nehezen tetten érhető hátrányos megkülönböztetést, amit pozitív példák felmutatásával próbálunk enyhíteni.

A felnőtt lakosság heti rendszerességgel vehette igénybe a jogsegély szolgáltatást, a lakosság mindennapos jogi ügyeinek (pl.: szociális juttatásokhoz való hozzáférés) intézésén túl kívül antidiszkriminációs ügyekben is történik segítségnyújtás:

Sajnos tapasztaljuk a bíróság – jogilag nehezen megfogható, de ténylegesen érvényesülő – diszkriminatív eljárását a szegény, cigány/roma ügyfelekkel szemben. Egy gyermek-tartási ügyben azért kényszerült a jogsegélyszolgálat arra, hogy ügyvédi képviselőt biztosítson az egyik ügyfél számára, mert ügyében a bíróság egy hosszabb ideje húzódó eljárásban ahelyett, hogy ítéletet hirdetett volna, az eljárás szüneteltetésének kérésére „beszélte rá” az ügyfelet, majd 3 hónap elteltével az eljárás megszüntetéséről döntött. A képviselőt most ellátó pécsi ügyvéd (akinek költségeit az Igazságügyi Hivatal fedezi a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi CXXX. tv alapján) arról tájékoztatta jogsegélyszolgálatunkat, hogy maga is megdöbben azon az általa még soha nem tapasztalt lekezelő, arrogáns bánásmódon, ahogyan cigány /roma ügyfelét az eljáró bíró kezeli.

Mivel ugyanabban társadalmi környezetben már nem először fordul elő, véleményünk szerint a hatósági diszkrimináció körébe tartozik az a más környezetben szinte alig előforduló ügytípus is, amikor a bírósági végrehajtó valakire tévesen vezet végrehajtást. Az ügyfeleknek egy-két hónapig levonták a havi jövedelmük egy részét, majd azt csak utólag – mindenféle kártérítés nélkül – utalták át a számlájára. Feladatunk most is, mint

korábban a téves letiltás mielőbbi megszüntetésének, s a tévesen levont összeg mielőbbi kiutalásának az elérése volt.

Szintén diszkriminatív jellegű az az eljárás is, amikor a kistérségi intézményfenntartó a a gilvánfai özség óvodájának vizes falú csoportszobáját többször egymás után kihagyta a felújítandó intézményei közül, s emiatt, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülei nem tudták beíratni gyermeküket az óvodába. A helyzet nemcsak a diszkrimináció miatt jogellenes (a többi intézményére többek közt egy közel egymilliárdos ROP-os fejlesztési pénzre pályázott a kistérség), hanem azért is, mert az egy éve hatályos jogi szabályozás szerint a harmadik életévüket betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételéről az intézményfenntartó köteles (lenne) gondoskodni. Feladatunknak első lépésben az intézményfenntartóhoz fordulást tekintettük, s most tartunk ott, hogy második lépésben a szülők képviseletében közigazgatási eljárást kezdeményezünk.

Továbbra is jellemző ügyünk, hogy az anyagi okok, és jogi tájékozatlanság miatt évtizedeken át csak „kockáspapír-szerződésekkel” gazdát cserélt ingatlanokon ügyfeleink kezdeményezésére igyekszünk a jelenlegi birtokosok tulajdonjogát biztosítani. Ezzel nagyon rokon eset az, amikor azért nincs a jelenlegi tulajdonos nevén a ház, mert örökölte, de nem volt hagyatéki eljárás.

A felnőtt lakosság napi rendszerességgel fordul munkatársainkhoz fénymásolás-, levelek megírása-, tanácsadás ügyében.

A településen a karácsony előtti időszakban módunk nyílt nagyobb mennyiségű ruha szétosztására

A közösségi ház nyújtotta szolgáltatások közül az egyik legfontosabb a fiatalok segítésére létrejött Tanoda. - 30-35 gyerek rendszeresen, nem egy időben vesz részt a különböző szabadidős és tanulmányi programokon. A tanulmányi segítségnyújtást az általános és középiskolás tanulók egyaránt igénybe veszik. A ház munkatársai folyamatosan kapcsolatot tartanak a gyerekek iskoláival, a magyarmecskei általános iskola mellett a pécsi középiskolákkal is, ahová a néhány középiskolás fiatal jár, valamint szoros kapcsolatban vannak a családokkal is. A gilvánfai Tanoda mintegy egyéves előkészítés után – igényfelmérés, családlátogatások, épület átalakítás, közösségi és tanulmányi programok, kirándulások, új munkatársak felvétele (matek és reálszakos tanár, nyelvtanár, szociális munkás, romológus hallgató) december 18-án nyitotta meg hivatalosan kapuit. A nyitó ünnepségen részt vettek a tanodás fiatalok és családtagjaik, a falu polgármestere. Az ünnepség része volt egy közös vacsora is.

A tanodában heti rendszerességgel tartunk diákkonferenciákat, melynek során a diákok önrendelkezését segítjük, a felmerülő problémákat vitatjuk meg közösen, illetve reflektálunk az elmúlt időszak eseményeire.

A pályázati támogatásból lehetőség nyílt a házi könyvtár fejlesztésére. Új szakirodalmak, szépirodalmak kerültek a polcokra, új oktatási segédanyagok vásárlására is volt lehetőség. A gyerekek rendszeresen kölcsönöznek, nőtt az olvasási kedvük. A középiskolások a kötelező irodalmakhoz hozzáférnek a házi könyvtárban, és azok feldolgozásához is segítséget kapnak.

Jelentősen fejlesztettük a **sportszer-, fejlesztő-, és társasjáték készletet**, amelyeknek egész évben nagy hasznát vesszük.

Nagy hangsúlyt fektetünk a sportolási lehetőség biztosítására, mely leköti a gyerekek felesleges energiáját, hozzájárul egészséges testi fejlődésükhöz. Legkedveltebb a **futball**, amelyben a helyi csapat rendszeresen összeméri erejét más falvak csapataival. Október

3-án a Kóroson szervezünk futballbajnokságot, amelyen hat tanoda csapata vett részt, a gilvánfai csapat hozta el az Ormánsági Tanodakupát. Csapatunk mintegy 10-12 fős kerete a téli időszakban a siklósi tornacsarnokban edzett hetente.

Középiskolásoknak és fiatal felnőtteknek alapfokú nyelvvizsgára felkészítő 300 órás angol nyelvtanfolyamot indítottunk, mely tavasszal ér véget. Rendszeresen mintegy 10-12 fő látogatja.

A támogatásnak köszönhetően két számítógéppel, egy nyomtatóval és különböző kiegészítőkkel (fejhallgatók, egerek, billentyűzetek) bővült hálózatunk. Heti 5 napon biztosítunk internet hozzáférést a házban. A folyamatos internet hozzáférés enyhíti a területi elszigeteltségből adódó hátrányokat. A fiatalok kedvelt elfoglaltsága a böngészés, minden délután igénybe veszik a szolgáltatást. A felnőttek közül is egyre többen használják az internetet, főként álláskeresésre, közérdekű információkhoz való hozzájutáshoz.

Nagy népszerűségnek örvendenek a kézműves foglalkozások, alkalmanként 25-30 fő részvételével. Ünnepek előtt szívesen készítettek saját kezűleg ajándékot a gyerekek. A felnőttek főként a halottak napja előtti, illetve adventi készülődésbe kapcsolódtak be. A foglalkozáshoz szükséges eszközöket, anyagokat az elnyert támogatásból biztosítottuk.

Több kirándulást is szerveztünk a pályázati forrásból. Szeptemberben a pécsi Esélyek Háza és a Pécsi ZOO közös szervezésében mintegy 20 gilvánfai általános iskolás vett részt szakértő által koordinált állatkert bejárásán.

A gyerekek bérelt különjáratokkal jutottak be Pécsre és haza. Részt vettek a Pécsi Napok keretében szervezett Roma Fesztiválon, ahol koncerteket hallgathattak, neves előadókkal találkozhattak. A gilvánfai tanodások december 22-én megtekintették a nagy sikerű Avatár című film 3D-verzióját.

A legkedveltebb program a Mecsextrém Parkban tett látogatás volt, amely önfeledt szórakozási lehetőséget biztosított a résztvevőknek. A kirándulások során a gyerekek teljes ellátását biztosítottuk. A kirándulások lebonyolításhoz ha szükséges volt más forrást is bevontunk.

Az év legszebb időszaka a karácsony. Ezt szerettük volna minél szebbé, ünnepélyesebbé tenni a lakosság számára. A készülődés már az adventi időszakban elkezdődött. Klubfoglalkozás keretében adventi koszorút, karácsonyi dekorációt készítettek az érdeklődők. A karácsonyváró családi ünnepségen közös főzést szerveztünk, vendégül láttuk a lakosságot egy-egy tányér meleg étellel. A napot egy meghitt ünnepség zárta, meglepetés előadással.

A budapesti Alternatív Közgazdasági Gimnázium diákjai gyűjtést rendeztek a gilvánfai gyerekek karácsonyának szebbé tételére. Az un. „cipősdoboz” akció keretében karácsonyi ajándékokat gyűjtöttek a rászoruló gilvánfai gyerekek számára, amelyet a tanoda diákjai fáklyásmenetben, mikulás jelmezben osztottak szét.

A nemzetközi Santt' Egidio közösség pécsi csoportja Gilvánfán, majd Pécsen találkozott a helyi múltkutató diákcsoport tagjaival, és közös Auschwitz-látogatást terveznek.

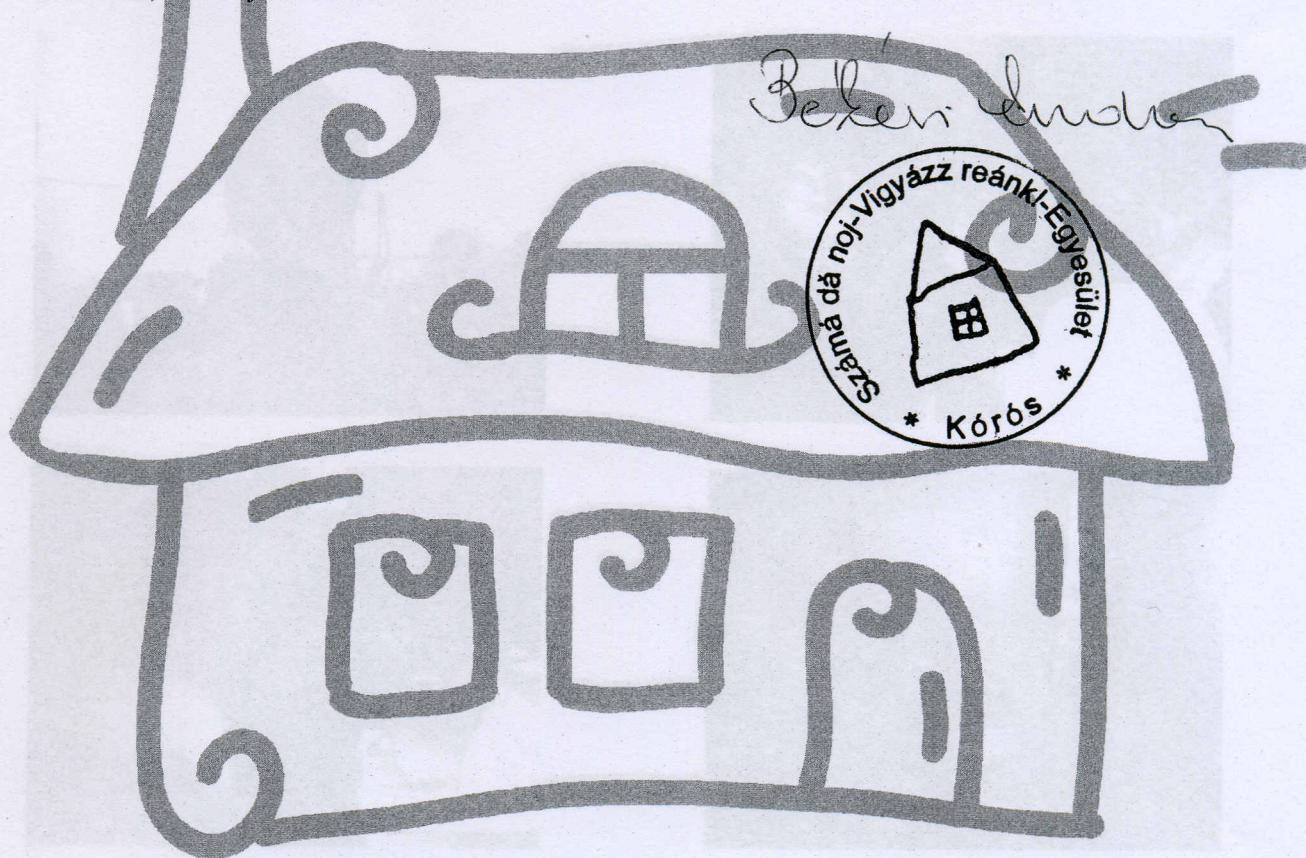
Szeptember közepétől, az Önkéntes Diakóniai Év szervezésében, három külföldi önkéntes segíti a gilvánfai gyerekeket. Ketten a magyarmecskei iskolában dolgoznak a pedagógusokkal, egy német fiatalember a gilvánfai közösségi házban segít a német és az angol nyelv gyakorlásában, sportprogramokban.

Mindezek mellett jelentős összeget fordítottunk a Nyitott Ház fenntartási költségeire (tüzelőanyag, áramszámla...), ilyen jellegű kiadásokat nagyon kevés pályázati forrás finanszíroz. Emellett int kis értékű tárgyi eszközök, irodaszerek, írószerek vásárlására is módunk nyílt s ez lehetővé teszi számunkra, hogy hosszú ideig zökkenőmentesen működjenek programjaink. .

Összességében elmondható, hogy a Községi Házban olyan szakembergárda várja az oda érkezőket, akik megszerezték azt a tapasztalatot, ami szükséges a helyi viszonyok közötti munkához. A programok látogatottsága, a résztvevők aktivitása, bizonyítja a szervezet szakmai hitelét. Amennyiben a tevékenységek hosszú távon meg tudnak valósulni, az eddigi eredmények fenntartása esetén akár a „gilvánfai modelltől” is beszélhetünk, amelyet más, leszakadó, nagy munkanélküliséggel rendelkező hátrányos helyzetű településeken is érdemes bevezetni.

Gilvánfa, 2010. január 29.

Pillanatképek

